

Dosarul nr. 2ra-34/21
2ra-1507/20

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. Gh. Bîrsan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu)

Î N C H E I E R E

3 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Iurie Boldișor în interesele lui Marian Boldișor și de către Alina Boldișor (Zara), Galina Zara, reprezentate de avocatul Ghenadie Odobescu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Marian Boldișor împotriva Alinei Boldișor (Zara) și Galinei Zara cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 16 mai 2019, Marian Boldișor a depus cerere de chemare în judecată împotriva Alinei Boldișor (Zara) și Galinei Zara cu privire la încasarea prejudiciului material și moral, compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că la data de 12 august 2017 a încheiat căsătoria cu Alina Zara. Până la înregistrarea căsătoriei cu Alina Zara au trăit în concubinaj.

Marian Boldișor a menționat că lucra legal în Statele Unite ale Americii, iar până la înregistrarea căsătoriei a decis să-și procure un autoturism. A transferat suma de 5 500 de dolari USD pârâtei, iar ea urma să procure autoturismul apoi să-l înregistreze pe numele reclamantului. Astfel, la data de 10 iunie 2017 a transferat prin intermediul sistemului de transfer rapid MoneyGram pe numele Alinei Zara suma de 5 500 de dolari USD, cu care ultima a procurat autoturismul de model Audi A4 anul producerii 2004, cu numărul de înmatriculare QMK 510.

Reclamantul a explicat că la data de 10 iulie 2017 Alina Zara i-a eliberat o procură generală, autenticată de notarul Tatian Cristina cu dreptul de a se folosi și dispune de acest autoturism. După înregistrarea căsătoriei au apărut neînțelegeri. În timpul când reclamantul muncea în SUA, Alina Zara prin înșelăciune a luat

autoturismul de model Audi A4 din garajul părinților, a plecat în mun. Chișinău și a anulat procura.

A notat că la data de 5 iunie 2018, revenind în țară, a mers la Chișinău și a luat automobilul. Între timp relațiile au devenit mai tensionate, apoi soții au divorțat.

A afirmat că un prejudiciu moral i-a cauzat și Galina Zara, care la 7 iunie 2018 aproximativ ora 11.00 min. în mun. Edineț, la intersecția str. Sfântul Vasile cu Casa Mare l-a insultat pe reclamant în public, fapt pentru care a fost atrasă la răspundere conform art. 69 alin. (1) Cod contravențional.

Marian Boldișor a solicitat încasarea din contul Alinei Zara a prejudiciului material în sumă de 5 500 de dolari USD și a prejudiciului moral în sumă de 55 000 de lei, încasarea de la Galina Zara a prejudiciului moral în mărime de 20 000 de lei, compensarea cheltuielilor de judecată ce se compun din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000 de lei și taxa de stat în mărime de 3 100 de lei.

Prin hotărârea din 23 ianuarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Marian Boldișor. S-a încasat de la Galina Zara în folosul lui Marian Boldișor prejudiciul moral (pe cauza contravențională) în sumă de 2 000 de lei și cheltuieli de judecată în sumă de 2 600 de lei. În rest, s-a respins cererea lui Marian Boldișor către Alina Boldișor (Zara) și Galina Zara ca neîntemeiată. S-a încasat de la Marian Boldișor în folosul Alinei Boldișor (Zara) cheltuieli de judecată în sumă de 2 500 de lei.

Prin decizia din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de avocatul Ghenadie Odobescu reprezentantul apelanților Alina Zara (Boldișor), Galina Zara, s-a respins apelul declarat de avocatul Istratii Vasile reprezentantul apelantului Marian Boldișor, s-a casat parțial hotărârea din 23 ianuarie 2020 a Judecătorei Edineț, sediul Central, în latura încasării cheltuielilor de judecată și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit căreia: s-a încasat de la Marian Boldișor în beneficiul Galinei Zara cheltuieli de judecată în sumă de 2 500 de lei. În rest hotărârea instanței de fond a fost menținută.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut referitor la încasarea prejudiciul moral de la Galina Zara, că materialul probator anexat la actele cauzei, cercetate detaliat de către instanța de fond, denotă incontestabil faptul, că Galina Zara a fost recunoscută vinovată în comiterea contravenției prevăzute de art. 69 alin. (1) Cod contravențional potrivit materialelor și anume, procesul verbal cu privire la contravenție, ordonanța privind pornirea procesului contravențional din 12 iunie 2018, plângerea lui Marian Boldișor, precum și de explicațiile victimei Marian Boldișor și a făptuitoarei Galina Zara.

Instanța de apel a reținut că Galina Zara cu vinovăție a acționat în mod ilicit în privința lui Marian Boldișor înjurându-l, cauzând astfel un prejudiciu moral prin acțiunile sale și este pasibilă de răspunderea de daune menționate în prevederile art. 1398 și 1422 alin.(1) Cod civil (fiind o faptă cu caracter ilicit, a cauzat un prejudiciu altei persoane iar între fapta ilicită săvârșită și prejudiciu respectiv este un raport direct de cauzalitate).

Cât privește cerința depusă de Marian Boldișor către Alina Boldișor (Zara) privind încasarea prejudiciului material în sumă de 5 500 de dolari SUA și a prejudiciul moral în sumă de 55 000 de lei, în temeiul art. 1398 Cod civil, instanța ierarhic inferioară a reținut că în speța dată nu există careva răspundere delictuală din partea Alinei Boldișor.

Instanța inferioară a notat că Marian Boldișor urma să prezinte probe concludente și pertinente care ar confirma în primul rând legătura causală între acțiunile Alinei Boldișor (Zara) și pretinsa cauzare a prejudiciului lui Marian Boldișor. Să prezinte probe care să ateste faptul că, anume banii expediați de către Marian Boldișor în suma de 5 500 de dolari SUA prin intermediul companiei „Money Gram” au fost folosiți de către Alina Boldișor (Zara) la procurarea automobilului din litigiu și într-un alt rând, să probeze că, ultima nu era în drept să o facă, eventual cauzând în așa mod, un careva prejudiciu material reclamantului.

La data de 31 iulie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Alina Boldișor (Zara) și Galina Zara, reprezentate de avocatul Ghenadie Odobescu au declarat recurs împotriva deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond în latura încasării prejudiciului moral cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de respingere a pretenției.

În motivarea cererii de recurs au invocat că la materialele cauzei lipsesc probe necesare, veridice, incontestabile și concludente ce ar confirma faptul cauzării unui prejudiciu nepatrimonial intimatului prin acțiunile ilegale a Galinei Zara, care ar justifica pretențiile și pretinderea unui prejudiciu moral.

Au menționat că Marian Boldișor face abuz de drepturile sale, de aceea prima instanța urma să țină cont nu de scopul urmărit de acesta, ci de cel prevăzut de lege. Dacă temeiul de drept nu se indică în cerere, acesteia urma să nu i se dea curs, iar dacă temei în genere nu există din lipsa prevederilor legale, instanța de judecată urma să respingă pretenția.

La 25 septembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Iurie Boldișor în interesele lui Marian Boldișor a declarat recurs împotriva deciziei din 14 iulie 2020 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea cererii de recurs a invocat că instanța de apel nu l-a citat în instanța de judecată în calitate de martor sau de reprezentant împuternicit de Marian Boldișor.

A menționat că dacă din actele cauzei lipsesc careva acte, înseamnă că au fost ascunse în instanța de fond și instanța de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 28 iulie 2020 (f.d.192, Vol. I), fiind recepționate de către recurenți la data de 4 august 2020.

Prin urmare, se constată că recursurile din 31 iulie 2020 și respectiv 25 septembrie 2020, sunt declarate în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de Iurie Boldișor în interesele lui Marian Boldișor și de către Alina Boldișor (Zara), Galina Zara, reprezentate de avocatul Ghenadie Odobescu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

Referitor la recursul declarat de Iurie Boldișor în interesele lui Marian Boldișor, Colegiul reține că în conformitate cu art. 430 lit. a) Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs părțile și alți participanți la proces.

În corespundere cu art. 433 lit. c) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare. Reieșind din esența art. 437 alin. (3) Cod de procedură civilă, în situația în care persoana abilitată cu dreptul de a declara o cerere de recurs este reprezentată de o altă persoană, este obligatoriu de a atașa un document, care confirmă împuternicirile acestuia dacă în dosar lipsește o astfel de împuternicire.

În temeiul art. 75 alin (1¹) Cod de procedură civilă, persoanele fizice pot fi reprezentate în instanța de judecată de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunei, nepoți dacă aceștia sunt licențiați în drept și sunt împuterniciți printr-o procură autenticată notarial.

La caz, din actele cauzei rezultă că la data de 25 septembrie 2020 în interesele lui Marian Boldișor a declarat recurs tatăl acestuia Iurie Boldișor, anexând întru confirmarea împuternicirilor procura autenticată notarial, însă fără a prezenta dovada că este licențiat în drept.

Respectiv, recursul declarat de Iurie Boldișor în interesele lui Marian Boldișor este apreciat ca fiind depus de către o persoană care nu este în drept să-l declare.

Cu referire la recursul declarat de Alina Boldișor (Zara), Galina Zara, reprezentate de avocatul Ghenadie Odobescu, completul menționează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Alina Boldișor (Zara), Galina Zara, reprezentate de avocatul Ghenadie Odobescu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentelor cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura

admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de Alina Boldișor (Zara), Galina Zara, reprezentate de avocatul Ghenadie Odobescu, urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), c), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de Iurie Boldișor în interesele lui Marian Boldișor și de către Alina Boldișor (Zara), Galina Zara, reprezentate de avocatul Ghenadie Odobescu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu